

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések; nádorunk ő cs. kir. fogsége ünnepélyes fogadtatása Baján 's további utazása; egri és pohorellai hírek; ung-zabolcsi gőzmalom; a régi bankjegyek beváltási határideje; Korbély Antal apát; magyar gazdasági egyesület; Milos hg jótékonyasága Szebenben; hangszegyesületi nyugpénztintézet; pótlékadat a hevesmegyei közgyűlésről; egyházi közgyűlés Abaujban; Szirmay Adám 's nejeének jótékonyasági; hont-parliament jun. 15ikén fog fölslatni; komoly határozat a khinai ügyben; ifju Eszterházy hg házassága; a' minisrterég ismét esatátveszt; elegy; 'sa't.) Spanyolország (határvillongás Franciaországgal; 'sa't.) Anglia (a' Franciaország (hadí mozgalom a' touloni kikötőben; győzelmi hír Algirből; nevezetes törvényszéki eset; 'sa't.) Kréta. Külföldi elegyhir. —

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. fős. Schneider Simon m. kir. ndv. kamrai lajstromzó-hivatali segédet nyugalmazni méltóztatott. —

A' m. kir. helytartótanács Sarlay Gábor keblebeli kiadóhivatali hites irnok és Bellan Arkád ugyanottani járulnok halála következtében, Pataky József járulnokot hites irnokká, Lossonezy Lajost és Strommer Benedeket pedig járulnokokká alkalmazá. —

Trumauer Gábor, szuszánoveczy kamrai fispán f. é. april 27ikén, 's Rezy János, bajai sóárnok f. é. maj. 22ikén meghaláloztak. —

Korbély Antal apát 's nagyváradí kanonok, volt iskolaigazgató, 'sa't. Budán f. hó 15ikén 99 és fél éves korában elhunyt. Hült tetemei másnap a' közönséges sirkertben illő ünnepélyel takarítottak el. Végintézete több jótékony hagyományt foglal magában. —

(Bankjegyek beváltása.) A' még forgásban levő 5 és 10 forintos kétszinü-bankjegyek beváltási határideje ufolag f. é. december végeig hosszabbított meg. E' bankjegyeket tehát azon határidőig a' budai, temesvári és kassai bécsi-becsü bankpénztárok, pozsonyi, zágrábi 's flumei 30 ad-hivatalok, és debreczeni, uj vidéki és selmeczi sóházak minden nehézség nélkül váltják be. —

(Nádorunk ő fens. utazása.) Baja jun. 15kén. Alig har-sant meg azon hivatalos hí, hogy ő cs. kir. fogsége országunk hódolva tisztelt nádora jun. 14kén „LAJOS“ gőzhajóru Baján szárazra szállván másnap Bácsmegyén keresztül tiszá-sz. miklósi uradalmába folytatandja útját, azonnal e' díszes szerencsén öröme lobbanva Bácsmegye KK. 's Rdei főisp. helytartójk vezérlete alatt legfényesb küldöttséget nevezének a' fons. vendég elfogadására 's üdvözlésére. A' pazardiszu nemzeti öltözet méltóságot kölcsönözvén ez ünnepnek, három óra mult délután, midőn a' küldöttség egyik része 's a' katonai tisztí kar a' dunapart felé indult. 5^{1/2}kor tűvén elő a' kigyózdó kanyarulatból tarka lobogóival egész uj pompájában a' gőzös, onnét álgyu innét a' partoni mozsarak viszon-üdvözlései, közelebb a' több mint ezer kíváncsi népség „eljenzési“ örömrivalgási közt az álló-hajóra szállt ki tábornoki díszöltözetben a' magas vendég. Itt főispáni helytartónk buggó üdvözlése után kocsira ülve a' Sugó-duna mentiben készült töltésen a' város felé indulván, magát választása szerint az uradalmi kastélyban, melyet sz. györgyi Horváth János és József cs. kir. kamarás urak most ufolag fényesen butoroztattak, az utcán jobbról a' bajai díszruhás polgártársaság balról az itt tanyázó vasasrezred vitézei tisztelgése 's zene-üdvözléte, a' töménytelen népség tarka serege emelvén ez örömmünnepet, ben m. almási Rudics József főispáni helytartó ur vezérlete mellett a' bácsmegyei, kalocsai káptalani — Baja, Szabadka, Ujvidék 's Zombor városi küldöttségektől ünnepélyesen fogadtatván, külön terembe vonult, hol a' küldöttségek egymást fölváltólag hódolva tiszteltek. Megtekinteni kegyeskedett ezután a' mult évi május 15ő napján történt példátlan tűzveszély által romba dült utcákat, sőt azon házat is, hol a' gyuladás kiütött, fölrézkényült szívvél szomorogván a' szerencsétlen város fölött! viszatértével kegyes volt az inséggel küzdő emberiség iránt pártfogó megindulása zálogaul a' legszegényebb kárvallottak közt vallás-különbség nélkül intézendő osztályra 500 pengő forintot áldozni. Érzékeny hála az elszerencsétlenül emberiség nevében e' fons. kegyelmért! következett a' vacsora, hol a' fent. Horváth János kamarás mint házi-ur nagyuri díszszel 's fényvel tünteté ki fons. vendége iránt rendkívüli hódolatát. Bezárta e' pompás ünnepélyt az ezer 's ezer fényvel özönlő piactéri világitás, a' kastélyi, hol a' hódolva tisztelt Nádor mellképe díszlett, a' városházi, az israhelitáké, a' festvényeikhez alkalmazott fölírásokkal állának emlékül, melyek közül több sétáló késő éjjel távozott álmra. Ma pontban reggeli 6 órakor kocsira szállván, a' főispáni helytartó vezérlete alatti küldöttség kíséretében Katymáron, Pacséron, Topolyán 's Adán keresztül folytatja útját, az éjtul a' Tiszán sz. Miklóson Torontálmegyében töltendő. Ez ünnepély nem kötelesség hódoló pompája, inkább egy megye határtalan igaz tiszteletének hódolati ünnepe volt; most is követi keblünköl az utóhang: — „Araszsa a' gondviselés sorsunk legfensőbb vezére áldásit a' fons. utazóra; kísérje őt útjában a' szerencse anyala.“ Magányos ünneplések is emelék a' nap dicsőségét: i. i. kitünő volt Latinovics szül. b. Geramb Etelka aszszonyság által adott tánczvigalom, hol igen fényes körben örülé el az éjt a' szépkedvü társaság. (Sebők.) — Topolya és Ada közt, a' koronai kerület határan, a' városi tanács üdvözlé, a' Tisza tulpártján pedig, délután 4 órakor, Torontálmegye fényes küldöttségét, a' főispán vezérlete alatt, méltóztatott ő fens. elfogadni, honnan az egész küldöttség kíséretében Tisza-sz. Miklós felé folytatá útját, hova kívánt egészségsben szerencsésen megérkezett. —

Pohorelláru (Gömörbül) Szász-Coburg fejdemi hg vashámrábul jun. 10kén írják, hogy ott (mint egyebütt majd országszerte) az idő esős 's többnyire hideg volt, 's a' hegyeken gyakran vastagabb v. vékonyabb hó esett, de elolvadt 's a' napfény igen kedves tünemény volt. Szabó Pál hgi eröművész.

Egerben f. jun. 16kán városi tisztválasztás tartatott 's 18kán délutáni 5 órakor vegeztetett a' legdiszesh rend csend 's egyetértéssel; főbíróvá Rózsa Károly lett 1171 szózáttal 137 (Csépany János) ellen. Főjegyzővé felkiáltás útján Gáhy József. Ezt előleg, a' többi jövőre.

(Nyugpénztintézet.) A' pestbudai hangszegyesület nyugpénztintézete felállítására szolgáló aláírási ívet délelőtti órákban egyesületi pénztárnok Klausz E. L. urnál, (Pest, színházi tér, tükörtár, a' városi színház épületében) megtekinthetni, 's arra aláírhatni. Kik e' régohajtott 's jótékony intézet hasznáiban 's az első aláírók vagy is alapítóknak engedett tetemes kedvezésekben részesülni ohajtnak, méltóztatassanak akaratjokat aláírásuk által minélelőbb nyilvánítani. — Mátray Gábor m. k. egyesületi titoknok.

(Milos hg jótékonyasága Szebenben.) Az urnapi egyház-ünnepen N. Szebenben Milos hg is részt vett, 's nagy ájtatosságot tüntetett ki. Azon tetemes pénzmennyiségek, miket Milos hg minden nemzet- 's valláskülönbség nélkül jótékony és közhasznu célokra fordíta, legszebb világban mutatják szellemét. Különösen a' szenvedő emberiséget, serdülő ifjuságot és katonai kart tüzte jótékonyasága céljaul, 's a' szegények házáit, a' fenyítő intézetet, kórházat, iskolákat és katonaságot gazdag adományokban részesíté. Jun. 10ikén az előpataki fürdőbe rándult, onnan Bécsbe utazandó. —

A' m. gazdasági egyesület f. e. nyárelő 5ikén kezdett 's folytatva 8, 9, és 10ikén egyesületi elnök Károlyi György gr. előülése alatt a' n. casino teremében tartott nagygyűlése, melyet jelenlétökkel a' morva-sziléziai cs. kir. földmivelő társaság részéről Mednyánszky Aloiz báró val. b. tit. tan. 's m. kir. alkinestárnok ur ő excja, a' honi fiók-egyesületek részéről pedig ezeknek t. cz. követeik díszesítének, ujjabb tanujeleit adá azon meleg részvétnek, mellyel ügye mindünnen 's naponkint nagyobbul mértékben kezd pártoltatni. A' magában is pompás nagy terem egy koszoruzott Zugmayerféle ekével 's a' zöld asztal virágokkal, gazdasági műszerek mintáival 's több honi gyárból érkezett czukor-mutatványokkal ékesítve díszelgett; de az ügybarát leginkább örvendhete azon férfiak tisztos koszorujának, kik azt körülülvén e' tanácskozásokat 's a' szönyegre került tárgyak megvitátását olly érdekessé tevék; 's a' nagy számu közönségnek, melly ez életjeleknek örvendve — szeretjük hinni — olly feltétellel hagyá el a' terem, hogy e' zsenge egyesületnek őszinte igyekezetit tettleg 's minél hatályosbban fogja elősegíteni, ohajtvá egyszersmind vajha a' haza e' hiv gyermekét egész nemzetünk 's minélelőbb méltatná pártolására! miszerint a' kívánt siker hova előbb árasztatná gyümölcsit az egész hazára. Miután elnök gr. a' mai Társalkodóban olvasható lelkes beszéddel üdvözlé a' jelen-voltakat, a' tárgyalatás megkezdett, mellynek eredményei köv: I. olvastatott a' nagygyűlési bizottság által értesült korm. választottságnak jegyzőkönyvileg előterjesztése azon előleges tanácskozás eredményéről, melly a' martiusi nagygyűlés bizodalmas felszólítására megjelent szahmári és vasmegyei, továbbá fejevári, pécsi és szegedi fiók-egyesületek követeivel tartatott. Örömmel értesült az egyesület a' tisztelt fiókknak szives részvétükről 's azon készségről, mellyel a' közös célnak közelítéséül segélyeket ajánlák; örömmel a' gr. Károlyi nemzetség, sz. kir. Fejérvár, Pécs, különösen Szeged városa hazafiai áldozatiról, mellyeknél fogvást az illető fiókegyesületek nagyobb területü földet nem megvetendő kedvezményekkel, 's jelesen a' szegedi a' tisztelt város határában egy 500 holdnyi telket bir 42 éviglen minden bérfizetés nélkül. 'S miután a' fiókknak szives közremunkálási ajánlataikért, a' tisztelt ügygámolítóknak pedig szép adományikért 's egyéb hazafiai kedvezményikért az egyesület köszönete kifejezteni rendeltetik, határozattá lön: hogy ezentul valamint a' fiókok ajánlataikhoz képest munkálataik soráról 's ezek eredményiről a' központi egyesületet, ugy ez saját igyekezetei sikeréről a' fiókokat kölcsönösen értesítendi, továbbad nagygyűlései határnapjáról eleve értesítendi a' fiókokat, hogy azok követeik általa kiadandó folyó- és pályáiratokkal 's egyéb munkákkal koronkint fog kedveskedni a' fiókoknak. — II. Nem csekélyebb vala az egyesület öröme, midőn a' külföldnek maga iránt gerjesztett figyelmét az által tanusítva lenni tapasztalá, hogy e' nagygyűlésére mind a' morva-sziléziai, mind a' stájerországi gazdasági társaság követeiket bizott meg, 's jelesen hogy valamint a' stájerországi legközelebb mult télen, ugy a' morva-sziléziai a' gyűlés előtt néhány héttel ez egyesület könyvtárát folyóirata 's naptárainak minden eddigi folyamátival 's az általa eddigelő kiadott pályamunkákkal kedveskedőleg gyarapítá. Ennek ki nyilatkoztatásával, hogy a' t. társaságok szives meghívásához képest gyűléseikre követeiket küldend, egyszersmind saját nagygyűlései határnapjait eleve tudtokul adandja. — III. Az egyesület örökítéséül köv. ufolag keletkezett alapítványok jelentettek be, mellyek szerint: Adamovich Antal tb. ur 300 p. ftot, Adamovich Kapisztrán János tb. ur 300 p. ftot, Bodonyi Rókus tb. ur 200 p. ftot, Festetics Dénes 300 p. ftot, Forgách Antal gr. 200 p. ftot, Forgách Lajos gr. 300 p. ftot, Koller Ferencz ur gr. Károlyi nemzetség kir. kuriai ügyésze 200 p. ftot, Ordódy Sándor tb. ur 200 p. ftot, Pyringer Sándor jószág-felügyelő ur 200 p. ftot, Ulmann Bernáth hontmegyei sz. bíró előbbi alapítványát öregbitőleg öszszesen 200 p. ftot, Ulmann Sámuel n. kereskedő ur 50 p. ftot, Scitovszky Márton baranyamegyei főjegyző ur 20 p. ftot. Wenkheim László b. 200 p. ftot, valának szivesek kötelezni, mellyekért az egyesület köszönetét nyilvánítja. — IV. Az egyesület céljai elsősegítéséül b. Mednyánszky Aloiz kir. alkinestárnok ur ő excja folyó évtől számítva öt eszten-

dőre évenként 25 p. ftot, sziveskedék ajánlani, mellyért hasonlag az egyesület köszönete jelentetik ki. — V. Az országos szőlőiskolában egy alkalmas hajlék, vinezellérak 's pincze szüksége naponkint sürgetőbb levén, ennek építése elrendeltetett 's ez alkalommal az érintett szőlőiskola felségítésül köv. hazafiúi ajánlatok jelentettek bé, jelesen: Batthyány Fülöp hg. 1840ik évtől kezdve hét egymásután következőre évenkénti 50 p. ft.; Ferdinand Szász-Coburg és góthai hg. mult és folyó évre évenkénti 100 p. ft., Deresik János vál. püspök és m. k. helytósági tan. ur 1839ik évtől 1847kig évenkénti 8 p. ftot, Uzovics János septemvir ur 1839től — 1847ig évenként 5 p. for, Schönborn Fülöp gr. mult két évre 100 p. for; Versecz városa szinte mult két évre 80 ftot vala szives ajánlani, mellyekért szinte hálás köszönete nyilvánított az egyesületnek. — VI. Egyesületi r. tagokká részint az eddigi, részint a' közeledő új évkörré lettek: Adamovich Kapiszt. János b., Appel Gusztáv, József 's Károly tbirók, Bárczay József tornamegyei első alispán, Bertl Károly, Boldizsár Salamon, Czacher János urod. számtartó, Encz Ferencz Batthyány Fülöp hg. urad. orvosa, Eötvös József b. m. acad. tisz. tag, Fleckl Károly tb. 's jószágigazg., Fleischer Sámuel urod. számtartó, Franciscs Rudolf urod. ellenőr, Franciscs Sándor urod. számvető, Hámos Lajos tb., Horhy Antal urad. ügyviselő, Horhy Mihály tb. 's jószágigazgató, Jeszenszky Ignác tb. Jeszenszky Lajos tb. Jeszenszky Miklós cs. k. kam. Kajdacsy Ferencz kir. helyettes fogalmazó, Kaiser Sámuel, Klaszy Venczel pesti polg. Karkoványi Sándor számtartó, Kozách Ferencz tb. Laczkovich József kir. kapitány, Leeb Mihály urad. számtartó, Muszely Károly pesti műkertész, tolcsvai Nagy Gedeon borsodmegyei fősz. bíró, Petrovics István sz. kir. Szeged városa főjegyzője, Pokomándy Gábor jószágfelügyelő, Polacsek József kir. ráczkevei urod. főtisztje, Rába József urod. számtartó, Sezler György jószágfelügyelő, Szilágyi István pestivál. polg., Szendrey Ignác jószágfelügyelő, Sztányi Ullmann Móríc tb. (3 részv) Ürményi János táborn. 's cs. kir. kam. Vieland Ödön urod. ellenőr, Vinkler János urod. számtartó uu. — VII. Örömmel értesült az egyesület a' tolnai szeder-selyem-egylet keletkezéről, mellynek r. tag Bezerédj István ur által benyújtott szabályai, valamint a' pécsi selyemtenyésztő 's fejevári gazdasági fiók-egyesületekél szinte az illető követ uraktól kedvesen fogadtattak 's annak idején 's helyén közre fognak tétetni. — VIII. Az egyesület könyvgyűjteménye köv. adományokkal gyarapult, jelesen Bartosságh József ur Götterbaum című legujabb munkájával; Kirics Károly gazdatiszt szivességéből Mittheilungen über den Futterbau von Franz Lux 's a' t. Brünn 1831, és szigeti Varga Antal hazánkfa most a' laibachi cs. bélyegző-hivatal elnöke szivességéből a' Zirknitzzi nevezetes tónak 's környékének leírásával, mellyek köszönettel fogadtattak. — IX. Olvastattak a' németországi mezőgazdák és erdőszők brünni (4-dik) gyűlésének ezen egyesülethez intézett levele, mellyben kinyilatkoztatván abbéli határozatát, hogy dr. Thaer Albrechtnek, ki a' gazdaság-tudományt megbecsülhetetlen munkáival virágzása mostani fokára emelni segíté, Németországban szobrot fog emelni, ebbeli vállalata elősegítésül ezen egyesületet szives részvételre 's önkéntes adományok gyűjtésire szólítja fel. Ennek következtiben méltányolván az Egyesület a' felszólító társaság dicséretes vállalatát, nyomban aláírást rendele nyittatni, melly a' titokokra oly meghagyással bizatott, hogy arra minél több segélyt iparkodjék gyűjteni, igyekezetei sikeréről annak idején az egyesületet 's közönséget értesítendő, hogy a' begyülemző öszveg a' tisztelt vállalkozó társaság ezidei gyűlésére f. e. sept. elejeig Doberanba megküldethessék. Alulirt tehát minden hazai gazdát és erdőszőt, ki előtt Thaer érdemei tiszteletben élnek, hazafiúi bizodalommal kérve szólít fel: hogy a' külföld bizodalmas várákozása megoldásaul is ebbeli ajánlataikat az egyesület titoknoki hivatalába (uri-utca 454 sz. alatti Pyrker ház 10 emeletébe) utasítandó bérmentes levélben minél előbb kijelenteni, 's f. e. jul. végeig akár ide, akár egyesületi pénztárnok Kossalko János váltó-törvényszéki jegyző urnak (lakása szélutca Marczibányi ház 2d. emeletének 19½ számú osztályába) megküldeni sziveskedjenek. — X. Az iménti czélra egyesületi r. tag Bartosságh József ur legközelebb német nyelven megjelent *Götterbaum* című munkájából 50 példányt küldött az egyesülethez, mellynek bejövendő árát a' Thaer emlékére megnyitott önkéntes ajánlatok öregbítésül szánta. Az egyesület e' beces adományt szinte kedvesen fogadván, pénzé fordításul alulirta bizá 's egyegy példány ára (minthogy ez meghatározva nem vala) 10 p. krban állapított meg. Azon t. cz. hazafiak tehát, kik tehetségök, részvételük, 's körülményeik arányában a' szépet és nemest hasznossal öszszekötöni kívánják, tisztelettel szólíttatnak fel: legyenek szivesek ez uton áldozva a' dicsőült emlékének örökítésében részt venni, 's beces szándékuk felől a' titoknoki hivatalt eleve értesíteni, hol az érintett munka hivatalos órákban mindenkor megszerezhető. Nyilvánosság végett 's mindenkinck megnyugtásaul az érintett czélra érkezendő mind két rendbeli ajánlatok névszerint is közre fognak tétetni. — XI. Előterjesztetett az egyesület pénztárának jelen állapotja, melly szerint a' jövedelmekből befizettetett öszvesen 3303 for. 30½ kr. p. p. az eddigi költségekre fölment 2105 f. 53 kr. p. p. Ennek folytában az év végével előterjesztendő öszszes számadások megvizsgálásaul egyesületi alelnök Szapáry József, Laczkovics József, Marczibányi Lajos József r. tag urak választattak. — XII. A' mult évben kihirdetett jutalom-feladásra a' kitűzött hatánapig, következő jelmondatu pályairatok érkeztek: 1.) *Mindeneket megpróbáltatások, 's a' mi jó, megtartsatok.* Csupán az eperfamivelést és selyemtenyésztést tárgyalva. 2.) *Önértet te vagy a' diadalmas bére, nem a' díj.* Kölcsey 3.) *Ugy dolgozz(ál) mintha mindig élne, úgy imádkozz(ál) mintha mindjárt meghalnál.* 4.) *A' néppel közölt ismeretek és tudományok a' hazára sok hasznót, a' népekre pedig áldást és megelégedést áraszthatnak.* 5.) *Magna turba est de rebus rusticis praecipiens, hos igitur, priusquam cum agricolatione contrahas, advocato in consilium.* Columella L. I. C. 1. 6.) *Kerlészetet tárgyaló: A' kertészet és a' selyembogár-tenyésztés, mint*

több különféleknek hosszasan idők általi tapasztalásaikból eredményezett tudományok csak gyakorlatos tanulás és tanulás által szolgálhatnak boldogítatásunkra. 7.) Selyem- és eperfa-tenyésztést tárgyaló ugyanazon jelmondat alatt. 8.) *Selyemtenyésztésről: A' selyemtenyésztés, ha nagyobb gondtal és figyelemmel véteknék, gyapjubeli jövedelmeinket felülhaladná, bátran elmondhatni.* Hittel gr. Széchenyi. 9.) *A' jó gondolatok soha sem jönnek későn.* 10.) *Míg élek, reménylek.* 11.) *Földből lettünk, földde leszünk.* 12.) *Most még csak tükör által nézünk.* 12.) *Multa fiunt eadem, sed aliter.* A' jelmondatos névrajtő levelkék a' gyűlés színe előtt néhány jelen voltak pecsétivel egy közös borítékba zárva pecsételtetvén, a' pályairatok az illető bírósághoz utasítottak. Egy alkalommal azon két rendbeli ugyanazon kéz által írott Debreczen vidékéről egyes. elnök grófhhoz, 's alelnök Csapó Dániel urhoz érkezett levél folytában, mellyeknek névtelen szerzőjök a' pályamunkák beküldésül e' hónap Sikán kitűzve volt hatánapnak elhalasztásáért esedezik, nyilvánítottatni határozá az egyesület, hogy névtelen levelek 's iratok, valamint figyelembe nem vétetnek, tárgyalás alá sem fognak ezentul terjesztetni. (Folytatása jövő számban.)

(Honth-megyei közgyűlés.) Mielőtt az úgy nevezett aratási közgyűlés tárgyairól szót tennek — ki kell jelentenem azon örömet, mellyet élvezett sok a' megye javát szivéből kívánó egyed e' hó elején. Fejeváry Miklós tb. ur ugyanis mult közgyűlésben a' Halácsy-féle tömeg gondnokságát letelvén, e' letételnek okaul lakhelyének Pestmegyébe leendő általtevését hozá fel. Ki a' megye állását, F. lelkületét, 's a' köz jó iránt magosan dagadó keblét isméri, annak a' megyéből leendő kiköltözése által kétes jövendőt 's ki tudja még mi mindent, 's méltán sejdített vagy sejdíthetett. Ugyanezért Baloghy alispán ur vezérlete alatt többen a' KK. és RR. közül F. M. ur szállására menvén az alispán szivreható lelkes beszédében a' hazafiság és barátság szent nevét kiemelve kérte az öt környező nevében is F. M. tbirót a' megyében maradásra; F. M. elfogulva érzékenységitől könnyes szemekkel szerényen nyilvánította, hogy ő magát e' kitüntetésre érdemesnek nem találja 's miután illy jeles gyülekezet kívánságát teljesíteni kötelességének isméri 's kimondotta a' maradok szót, azon örömet 's edes benyomást, mit erre a' körüllevők éreztek, leírni képes nem vagyok, mert mindenki a' jelen voltak közül mélyen érzé, hogy olly férfu marad e' vármegyében, kit bármely név mellékes czél fölveti elvétül, melly a' törvényességet, a' nemzet és vármegye virágzását, a' visszaélések kiirtását 's igazság pontos kiszolgáltatását foglalja magában, elvonni nem képes. Az úgynevezett aratási közgyűlés nyárelő 17én kezdődvén arra a' KK és Rk közül sejdítvén a' tárgyak fontosságát, nagyobb számmal jelentek meg. A' tárgyak köv. sorral vétettek tanácskozás alá: 1) Az aratórész ugy, mint tavaly volt, most is megmaradt. 2) Beadván azon küldöttség, mellyre mult közgyűlés által a' vegyes házasságokban történt 's följelentett visszaélések 's törvénytelenések kitudása bizatott, vizsgálódó jelentését, az felolvastatván a' bejelentett három eset közül a' selmeczi esetet nyilvánították a' K. és Rk. törvény-elleninek, miután a' vizsgálatból kisült, hogy ott a' házasság egyedül azért nem történt meg, mert az illető lelkész áldás nélkül 's tplomon kívül akarta véghez vinni az egybeadást. F. M. a' selmeczi lelkészt az 1647: 14ik t. cz. nél fogva e' panaszos ügy leendő megszüntetésire az elnök által felszólíttatni indítványzá, ha 15 nap alatt az elnöki felszólításnak elég nem tétetik, a' már e' tárgyban kinevezett vegyes t. szék elibe idéztessék. Hosszabb vitakozás után F. M. indítványa értelmében mondatott ki a' nevezetes többség. 3) *Stummer József* eskütt hivatalától elbucszván ennek folytában Szentkirályi László főispán ő excját megkéretni indítványozá az iránt, hogy a' tisztválasztást minél előbb megtartani méltóztassék, mi köz akarattal helyeseltetett. 4) a' számadásokat vizsgáló t. szék jelentéséből hallottuk, hogy B. volt megyei főpénztárnok néhány ezerre menő bukasi marasztaltatását a' volt pénztárnok jószágát megvevő egyed vállalta el magára, 's e' sommától bizonyos időig kamatokat fizetend! 5) Kasza Ágoston sz. bíró beadván a' rendőri eljárásokrul a' törvény értelmében vezetett jegyzőkönyvet, ezeknek beadására a' többi sz. bíró is emlékeztetett. 6) Az országgyűlési és színházi költségek beszédésirül hosszasan tartottak az érdeketlen viták, mire leginkább G. L. aladószedőnek azon elmulasztása, miszerint fejenkint, mint mondva volt, a' fizetendő mennyiséget nem tudatá, adott alkalmat, végzessé lön, hogy f. évi július 15ig mindenki a' törvény által reá rótt tartozását illesse le, ellenkező esetre perbe vonassék. — 7) Az emberiséget mélyen szíven hordó alispánunk fáradhatlan törekedése folytában reménylhetni, hogy több vármegye példájára Honthban is czélszerű börtönök fognak nem sokára építtetni. Két terv adatott a' Rk elibe, mellynek megvizsgálására 's a' czélszerűbbnek a' Rk elibe terjesztésire választmány küldetett ki, melly más napon a' Rdeknek a' lévai építőmester által készített tervet ajánlván az el is fogadtatott. 8) Megújított azon végzés, miszerint a' lehető zavarok elmellözése tekintetéből, a' pénztárnokok pénzeiket megyei határozás nélkül kezeikhez nem vehetnek. 9) Az ujonczok pénzeiről készített lajstrom a' megyének beadatni rendeltetett. 10) Az árvák vagyona az 1840ki 7dik tcz. rendelete szerint öszszeírati, 's biztosíttatni határozottatott. 11) A' n. m. kir. H. tanácsnak a' megyéhez érkezett kősajó tárgyábani intéző - levele felett a' megye Rendei fontos tanácskozván végzessé lön válasz-felírás, mellyben a' Rdek kijelentik, hogy több oknál fogvást az intéző levelet nem fogadják el. (Vége. köv.)

Nógrádmegyéből: Ki a' 35dik szám alatti lapon álló hevesmegyei közgyűlés tudósításit olvasta, 's hely színén jelen nem volt, azokbul itélni semmi esetre igazán nem fog, de nem is lehet; mert hogy részrehajlólag ne itéljen, mellyik párt előadójának fog hinni? én szinte tudnivágytul ösztönözöttem 's az ez előtti gyűlés zavarit olvasván elhatároztam, magam aprilis 19kén Egerben tartandó gyűlési menetire. Annálfogva 19kén reggel meggyéből indulva délutáni 1 órakor értem Egerbe, megállván a' megyeház előtt, milly nagy volt

bámulásom, midőn láttam némely ittas bocskoros egyedeket fokosokkal, botokkal, jöni előmbe 's lovaimról a' szerszámokat istenkáromlások közt szagatni, csak némi kimélő szavalatom menthetett meg dühöktől, csakugyan kétszeri, fertelmes káromlatos megállítást után értem M. L. tb. házához, hol elszörnyedve hallottam azután az ott üszszegyült egyedektől Erdélyi Imre tb. házána a' feketetollasok által történt ostromoltatását, 's csakugyan 19én este a' tisztelt ur házához menvén szorgosan megvizsgáltam ablakait 's végre csudálkoznom kelle azon vitézek ügyességén, kik kövel oly jól irányozva zsalukat, 's ablakokat, pontosan zúzni tudnak, ez valóban szép szellemi gyakorlás. De térjünk a' 35dik szám. latti hírlapon levő Halassy Kázmér hevesmegyei aljegyző ur tudósításaira. Iör is Halassy ur a' fehértollas párt tagjait a' mult furdökbeni tetteikről vádolja 's mintegy ujdorul tüzet akar élesztetni a' már is esendesülő keblekben. Ezen előhozott vád való ugyan, de miután ezen tettökért már is bűnhödtek, ennél fogva ezen tárgyat előhozni szükségtelen volt. Azután ugy is felejtük a' multat, 's nézzük a' jelent. 2) holmi pusztá halomlásbul hozza elő Halassy ur, mintha a' gyűlés alkalmakor történt megveretésért a' fehértollas párt az ellenpárton bosszút állni akarván, minden tagja ellen különemű gyilkolást esküdött volna; ez azonban nem valósult 's már ezen mondat onnan is megezáfolhatni, mivel a' fehértollas párt egész illedelem 's esemdel elvonulva békével türi a' rajta elkövetett méltatlanságokat. Végre pedig Halassy ur egyességet 's békét ohajt, holott előadott felső soraiában az ellenpártot barbár csoportnak nevezi! Valóban itt kissé téveszti célját 's az által nem hogy egységet eszközölene, de még jobban szaggatja fel a' már is hegedni kezdő sebeket. Ha pedig már valóban hiedelme Halassy urnak a' fehértollas pártot barbárnak képzelé, ugy vegye szintén egész esemdel fontolásra a' fekete párt jelenlegi tetteit, 's ekkor tudom magába szállva, ezt kiáltja: az én pártom sem szellemi, hanem kezdő barbár. — Megyénkben a' felső részeken a' rozsok igen silányak söt sok helységben ki is szántották 's ujolag tavasz neművel vetették, még is mind a' mellett különös, hogy a' buza ára jelenleg szemlátomást csökkent. Esőnk csak futólag és kevés mértékben jár ugy annyira, hogy tavaszink egészen elsárgulva senyved, a' szőlőtermés igen jól mutatkozik 's ha folyvást oly meleg lesz, mint eddig, a' 34kivel vetekező bort várhatni. Lieszkovszky József tb.

Szirmay Ádám 's nemes keblü hitvese született Gyürky Johanna szívükön viselvén a' szenvedő emberiség ügyét, a' jég és marha-dög által károsult erdő-bényei szegényebb osztályú lakosokat minden valláskülönbség nélkül 300 rf. és száz köböl burgonyával felsegélteni kegyeskedtek, miért polgártársaik nevében, magas jótévjök iránt, buzgó háláját nyilvánítja az erdőbényei közönség.

Oroszában f. év tavaszutó 18kán az ágostai vallás békesi esperesége közgyűlést tartott. Nem szándékom annak egyházi dolgaiban tett rendelkezését elősorozni; hanem a' jelenkor sarkaló kívánata szempontjából indulva, nemzeti véteknék tartanám nem közleni azt, mi azon gyűlést jellemezvén, a' kor szellemének megfelelőleg, kettős tekintetben kiemelendő. Első illy jelleme volt ama' gyűlésnek a' nyilvánosság, miszerint ez modorában az egykori nagy-szerű forum judicariumoknak és szellemében a' világi hatóságok parlamenti, páirkamrai, vármegyei 's a' t. köz-tanácskozásoknak: nyilt ajtók-nál, nyilt-lelkűleg tartatott. Rang-és valláskülönbség nélkül, a' bemehetést föltételező körülmény egyetlen t. i. az illendő magaviselet volt. Lelkem örült a' gyűlésnek tanuja lehetni; igaz, de hogy lelkem szinte fájt, a' véleményi fejtegetésekbe, mint jogtalannak, nem szólhatni akkor, midőn a' tanácskozás, az egyházi rendelkezésektől, a' nemzetiség sz. ügyére, 's az oktatás áldást-terme mezejére, átvitetett. Bizony bizony mondom nektek: ütött az óra; nem olyan idők ezek, mint a' millyekben atyáink ügyeiket elzárkozva intézték; ideje és kora ez a' politikai könyörgésinkbe foglalt nyilvánosság országa közeledésének. 2dik kiemelendő jellem azon gyűlésben a' nemzeti nyelv dia dala volt. Tehát a' nemzeti nyelv! és ez — jól megjegyezzük — egy olly esperességben, a' mellynek tős gyökeres, Csaba 22, Szarvas 18ezer 's több szinte népes tót ajku lelket számláló egyházaiban, a' magyarodás hajnala csak imént derült fel. A' magyar 's egyedül a' magyar nyelv élt mondám, vallási tekintetből egyházi gyűlésében egy olly felekezetnek, mellyről már már hajlotunk hinni, hogy ez a' nemzetiség szent ügyében nemesak nem munkás; sőt nemzetünket és honunkat egy tátonóg oroszlan torkába szándékoznék vetni, hogy ez által megemészte, ennek ereje növekedjék, miszerint nec portae inferi praevalent ellene. Más vidékekről nem szólhatok, de hogy az iméntiekből következtetve imez esperesség örleke nemzeti szint visel: anyai bizonyos; mert ime tovább: az esperes ur Kuczian Pál, egy tót egyház lelkésze, magyarul tevő jelentését, a' tanácskozásban munkás részvételt fejte ki: ám pedig tudnunk kell, hogy a' tisztelt ur ősz furdököt visel immár, élte delén tul, alkonyának indult, és magyar nyelvbeni dicséretes jártassága ez előtt néhány éven általi nagy fáradságu szerzeménye; mert a' magyar nyelvre, a' nemzet ébredése előtt, hivatásánál fogva, szüksége alig volt. A' nagyszámmal jelenlevő többi lelkész ur szinte mindnyájan 's mindig magyarul tanácskoztak; igaz, többen bizonyosságát adák, miszerint a' magyar nem anyai, csupán szorgalom-szerzte nyelvök. Közülök egyet lehetne megemlítenem, kinek a' magyar nyelv idegen Kánaán. Ezen tisztelt ur egy épen nem irigylenő, a' la minutissima jövedelmü egyház mostan kinevezett lelkésze. Ő igaz még mint a' mult századnak: — a' la „servus humillimus“ — a' la „rogo humillime“ — embere jelent meg; dicséretére válik azonban, hogy ezennel ismerni 's méltányolni tanulván a' nemzeti nyelv becsét 's fontosságát, oda reformálódva tért vissza, hogy magyar lesz. A' világiak közül valamint kerületi felügyelő Boczkó Dan. tb. ur, mint valódi parlamentararis világi elnök, úgyszinté mások is, és számosan: kormányvivő hangjok, köztanácskozásbeli jártasság- 's lelkes nemzeti szellemök által, mint a' hazafiai méltó tisztelet emberei tüntek ki. A' tanácskozások fonalát illetőleg: superintendens Szeberinyi János ur,

két levele olvastatott fel, igaz — fájdalom! mindkettő latin. Ezek egyikében az egyházak köteletségébe való téve a' magyar nyelv munkás előmozdítása. Emelkedett hang, sőt buzogtak a' nemzetiség szavai a' latin levelek ellen! A' mérsékpárt azonban oda egyenlité a' dolgot: ne szerzessék az e' miatti fölrás által, az egyébkint lelkes főpásztornak, ne talán elcsüggesztő kellemetlenség. Ő a' mult század iskoláinak levén embere, igaz — hogy eddig a' magyar nyelvben kívánt jártasságot nem szerzett: ámde a' magyarosítás buzgó pártfogója, sőt valódi előmozdítója is. Mert kérdések kérdése: ő, nem háborítván ezen szellemi irányában 's a' netalán még tót szellemü egyházak bizodalmit jobban bírván: nem munkálhate igen sok jót a' nemzetiség ügyében?! holott a' par force magyarosítás volna é olly sikeres? Tudjuk: a' világoosság hirtelen behatása igen sért; annak fölfogására keselyü-szemek kellenek; a' százados sötétséghez szokottak pedig annyira megtompulhatnak, hogy később akár fokontint, akár rögtöni fény-behatást érezni többé képtelenek. Szó való tovább: nem volna é czélszerű, a' szarvasi gymnasium philosophiai osztályit néhány évre megszüntetni? hogy az ezekre fordítandó évenkénti költség azalatt megkiméltetvén, ezzel az iskolai jövedelmek eddigi elég vékony erecskéji öregbülne, és az alatt, nagy Széchenyink elve szerint, inkább kevesebb, de jól ellátott gymnasialis 6 osztály léteznék? mert tudjuk, hogy a' szarvasi nagylelkü m. grókok által ajánlott 5 telek, néhány hold kertek forrás; 's mivel tudjuk: hogy a' többi bizonyos jövedelmet a' kerületbeli lelkészség és az egyébkint is többnyire sirva, keservesen fizetett iskolatanítók vállaira háruló fillérek teszik! Hanem ezek ellenire az osztályok előbbi száma fontartatni határozatott. Végre: a' gyűlésnek egy nap alatt vége szakadt. Ennek okaul ugyan a' p. Hirlap 47. számában a' szűkölködés hozaték föl. — Véleményem szerint egyébiránt abból csak az következik: hogy itt csak egy a' hajdani patriarchalis egyszerűség szellemében lehetnek az egyházak képviselői küldöik által ellátva. De mit is tegyen azon számos szűk jövedelmü egyház józanul egyebet? hisz nem azért küldi embereit — „dasz sie in der Fremd gut leben!“ Őszszeültek reggeli 8 óraker délutáni 2ig és ismét 4től mintegy 8½ig. Mellyek után eloszolván, távoztak. Távoztak, mondám; én pedig az egész tisztelt esperesség eltávoztól és helyben maradt lelkes tagjainak szívemből kívánom: hogy bételjesülve érezzenek magok fölött minden áldást, mellyet a' pártoltatásért esdeklő nemzeti ügy lelkesedett fiaira kimondhat! —

(Ung-zabolcsi Gözmalom.) Alulirt választmány a' társasági nagygyűlés rendeléseiből kéri a' Részvényeseket: sziveskedjenek a' második részfizetést 30 pengő forintjával minden részvénytől f. e. julius 10ik és 25ike között megtenni. A' fizetés könnyítése végett tudtul adatik: hogy a' zemplényi részvényesektől t. Kandó Kálmán ur, az ungiaktól t. Thuránszky főadószedő ur, a' bihariaktól Irinyi János gazd. felügyelő ur lesznek szivesek a' pénzeket ideigleni, később eredetiekkel kicserélendő nyugtatványok mellett általvenni. A' zabolcsi részvényesektől ezentul is a' társaság pénztárnoka t. Molnár Ágoston ur levelekben fogja egyenesen e' részfizetést is általvenni és nyugtatványozni. Az ung-zabolcsi Gözmalom-társaság választmánya.

(Ipar- 's tőzsérügy.) Temesvár juniusi vásárát kitűnőnek semmi tekintetben nem mondhatni, mit nagy részint a' pünkösztü ünnepnek 's folytonos esőzésnek kell tulajdonítani. A' vásári középár köv. arányban mutatkozott: jármás ökör párja 230—235 fr, igáslóé 295 fr, göböllyé 290—300 fr, tehéné 65—75 fr, juhé 16—18 fr, 300 fontos disznóé 75—85 for. magyar gyapju mázsája 65—68 fr, német gyapjué 88—90 fr, spanyol gyapjué 115—120 fr, kenderé 17—18 fr, lené 22—24 fr, gubacs mérője 14—15 fr, ökörbőr párja 38—42 fr, lóé 11—12 fr 30 kr, juhé 3—3 fr 30kr, méz fontja 21 kr, itzeje 46 kr, sárga viasz mázsája 200 fr, bánsági dohányé levelekben 23—25 fr, juh- és kecskefagygyué tömlőben 50 fr, szarvasmarhaé vagyis ugynevezett rudas fagygyué 34—36 fr, szalonnáé 28—32fr, bab pozs. mérője 5—5 fr. 30 kr, borsóé 9—9 fr. 30 kr, lencsée 9—10fr, rongy mázsája 15—20 fr, mind váltóban. — A' drezdai gyapjuvásáron jun. 12ki tudósít. szerint mintegy 22—25ezer stein (1 stein 20—21 font) gyapju volt, 's illy steinja a' supereleatorálnak 25—30, igen finomé 20—24, középfinomé 15—19, közöns. 12—14 ezüst tall. Kelt 's ámbár igen esős és lucskos volt a' vásár, még is jobbadán mind elkelt a' gyapju, általjában 5—10 pettel drágábban mint tavaly. A' poseni gyapjuvásáron jun. 8kán 21ezer mázsá gyapju volt 's természetű úgy mint vevő meg voltak elégtülve az árakelettel. Anglia bankjában 5,500,000 font sterlingnyi (azaz 55 ezüst millió rénes forintnyi) arany és ezüst van jelenleg, ugy hogy két év óta nem birt a' bank ennyi becsü 's mennyiségü arany 's ezüsttel. E' kedvező körülmények közt a' bankkormány jun. 3kán kihirdeté, hogy 95 napiglani folyamatu váltókat kifizet (t. i. 1840 oct. 15ke óta ez 65 napnyi folyamú váltókra szoritotta) fizetéseit százától 5tel. 'S alig kétkedhetni, hogy aratás után e' kamatláb 4½re 's tán 4re is csökken még az idén 's így talán a' többi Európa is érzendi a' hitel, kereskedés 's gyárok élénkültével az angol bank ezen munkálkodásának jótékony hatását a' hoszszu 's kárhozatos pangás után. —

Spanyolország.

(Határvillongás Franciaországgal.) Azon százados villongás Spanyol- és Franciaország közt, melly Navarra határai miatt támadt, majus 25ikén katonai közbenjárulást okozott Franciaország részről, mit a' spanyolok kiáltó sérelemnek nyilatkoztattak a' főnálló szerződés ellen. A' jun. 1sői cortesülésben Sagasti, navarrai követ, szóba hozá e' kellemetlen tárgyat, ugy törekedvén azt jellemzeni, hogy Spanyolország erőszakos megrohanásának bélyegzessék. Gonzalez és Infante ministerek biztosíták a' cortest, miszerint a' kormány e' tárgyban rögtön czélszerű lépéseket teend; egyszersmind azonban megjegyezvén, hogy az egész eset csupán helyzeti villongáson alapszik a' két szomszéd hatóság közt, minél fogva magát a' francia kormányt ezért vét-

kesnek épen nem mondhatni. De mind e' mellett még azon este hosszas tanácskozást tartott a' ministerség, s' miután a' kormányzó annak eredményit helybenhagyá, másnap (jun. 21kán) gyors hírnökök indultak a' navarrai főkapitányhoz, a' bastanvölgyi fő katonaparancsnokhoz, s' az illető alcaldehez, lényegileg azon határozott utasítással, miszerint a' francia hatóságok ellenében minden kihívó vagy sértő bánásmódtul tartózkodjanak, mivel a' kormány semmit nem mulasztand el, mit a' lakosság jogainak föntartása mulhatlanul megkíván, egyszersmind megjegyezvén, hogy erőszakot erőszakkal tudand visszatorlani, ha e' mérsékelt bánásmód ohajtott eredmény nélkül találna maradni. Együttal a' francia kormányánál is megtette a' ministerség a' szükséges lépéseket. —

Anglia

(A' parlament jun. 15ikén fog feloszlatni. Komoly határozat a' khinai ügyben. Eszterházy hg házassága. Elegy.) London, jun. 9ikén: „Általánosan hírlík, miszerint a' királyné jun. 15ikén személyesen rekesztendi be a' parlament ülését, s' hogy a' hivatalos lap ugyanazon nap a' parlament feloszlatását fogja kihirdetni. — Pottinger ezredes mint meghatalmazott legközelebb Khinába induland, s' olly harczias utasításokat kapott, hogy világosan láthatni belőlök, mikép Anglia csakugyan elhatározott komolysággal szándékozik a' mennyei birodalom ellen föllépni. — Ifj. Eszterházy házassága Jersey lord lyányával valósul ugyan; de oda módosítandó, hogy szép menyaszszonya nem 28, hanem 18 éves. — A' toryk-elleni izgatás, a' gabonatörvény ügyében, igen élénkül halad. Evans tábornok nyílt gyűlésben leplezetlenül mondá ki, miszerint ő a' földbirtokosok egyedáruskodását család- és rablásnak nevezi, s' mindenkor és mindenütt nyíltan annak fogja azt hirdetni. Parlament-feloszlatás után ez izgatás még sokkal határozottabb alakot öltend, s' e' szerint bizonyos, hogy az új választások által a' ministerség tulnyomó többséget nyerend. — Az ascoti löversenyre jun. Sikan férjével, Eszterházy hggel és Normanby marquissóval egy hintóban kocszított ki a' királyné, kit ismét viselőnek hirdetnek. — Az udvari hírek közt nem utolsó helyet foglal el az, miszerint Russell nőül veendi Minto gr. másodszültöt 26 évű lyányát; a' völégény 49 éves és özvegy. Russell tehát olly kevésbé fél a' toryktól, hogy a' fontos kormányügyek mellett még a' házasságról is merészen gondolkozni. — Az illető hajóbiztosító társulat közhírül ada, hogy jun. 10ikén „President“ gőzös elveszte által okozott minden biztosított kárt kifizetend, mi azt bizonyítja, hogy e' gőzös szerencsétlenségét többé nem igen vonhatni kétségbe. „Britannia“ gőzös is olly sokáig késik már, hogy alapos aggály kezd sorsa miatt támadni. — Jun. 7ikén Sutherland hg palotájában csakugyan véghez ment a' szerencsétlen lengyel menekvők számára tervezett zenészi és drama estély, és öszszesen ezer font sterlinget hozott be. Részt vettek az előadásban: Rachel, Lablache, Rubini, Balfe, Dorus Gras, Szczepanovszki, Vieuxtemps, Liszt, Benedict és Kemble Adél; ez utóbbi most hallatá magát először angol közönség előtt és igen kedvezően fogadtatott. A' királyné nem jelent meg, mivel a' lengyel menekvők sajtószertű politikai helyzetével nem gondolá az udvari illedéket öszszeegyeztethetni. A' jelen voltak száma öszszesen 500ra ment. — A' nagy Astley-színház jun. Sikan lángok áldozatja lett: „Cromwell harczai“ nagy látványos mutatvány adatván elő, Woodstok fölgujtatását mutaták, s' ekkor a' fűrészpör meggyult, melyből az egész épületre kiterjedt a' tűz. A' kárt 30ezer font sterlingre becsülik. Egy némbér s' több ló megégett, 60 év alatt harmadszor égett le most e' színház. — A' woolwichi hajógyárban „Trafalgar“ sorhajó 130 álgyuval rövid idő múlva elkészülend. Keresztanyja a' nagy Nelson tiszteletére a' királyné maga leend. A' kormány élénkül sürgeti e' hajó elkészülését. —

(A' ministerség ismét csatát vesz.) A' jun. 9iki alsóházi ülésben a' ministerek néhány törvényjavaslat iránt oda nyilatkozván, hogy azokat a' jövő ülésre kell halasztani, Sibthorp ezredes az illy bánásmódot helytelennek nyilvánítá, s' mondá, hogy hivalkodóbb s' ármányosb férfiak még soha sem éltek vissza az ország bizalmával ugy, mint a' mostani ministerek; kik azonban mint biztosan reményli, rövid idő múlva le fognak helyeikről taszítottatni. Fox Maule erre azon éles megjegyzést tevén, miszerint a' tisztes és vitéz követ szavai annyira megvetésre méltók, hogy azokat válasza épen nem tartja méltóknak („Rendre!“ Elnök: „Rendre! Rendre!“ F. Maule folytatni akará szavait; de Sibthorp ezredes Wynn szomszédjának valamit sugván, a' teremet elhagyá. Erre Wynn komolyan jelenté, hogy F. Maule szavai szomorú következményűek is lehetnek. (Kaczaj a' ministeri oldalon.) Wynn nem gátolható ugyan az átelleni tisztes urak kaczaját; de mégis rögtön visszahivatni ohajtá a' vitéz ezredest. Az elnök a' ház határozatát tudakozván e' tárgy iránt, annak meg egyezte után a' feketebotú bevezetőt elküldé az ezredes után, kit az csakugyan fel is talált egy választmányi szobában s' rögtön visszakisért. Wynn az elnök felszólítására szavait oda módosítá, hogy a' ház szokását épen nem akará megsérteni, hanem csak szavainak roszalását kívánta tudatni az ezredessel, mire az egész ház lecsöndesült. Ezután némelly bírák kinevezetése kerülvén napirendre, Sugden ez indítványt octoberre ohajtá halasztatni, hogy a' kinevezések az akkori ministerség befolyása alatt mehessenek véghez. A' ministerek e' módosítványt határozottan ellenék; de szavazásra kerülvén a' dolog, a' toryk 101 szóval 83 ellen győztek. —

Franciaország

(Hadi mozgalom a' touloni kikötőben. Győzelmi hír Algirből. Elegy.) Paris, junius 11ikén: „Legujabb kormányparancs következtiben Hugon alhajóvezér parancsi alatt 12 sorhajó 3 osztályban rögtön utnak induland, némellyek szerint a' keleti ügy miatt, mely napról napra bonyolultabb s' komolyabb kezd lenni. Cassy ellenhajóvezér csapatjának rögtön történt visszahívása nem kevésbé támogatja e' véleményt. — Konstantinápolyi magányhírek szerint a' szultán egészsége napról napra hanyatlik; egész külseje olly sovány és ványadt, hogy javulást nem igen reménylhetni. — Touloni tele-

grafi sürgöny szerint majus 13ikán Tekedemtlékn csata után a' francziák hatalmába esett, kik az erősítvényeket légbe röpték s' a' pusztá várost földülták. Tekedemttől Mascaraig szüntelen környezeték Abdelkader sergei a' francziákat; de olly távolról, hogy harczra nem leheté őket kényszeríteni. Jun. 1sején Mascarat elhagyák a' francziák, s' Akbet-Keeda szorulatnál utócsapatjok 6ezer arab által megtámadtatván, L'vasseur tábornok kemény csata után visszaveré őket. Az ellenség 400 embert veszite s' a' francia sereg csak 10 halottat és 54 sebesültet számita. Ezután az egész sereg ismét visszatért Mostaganembe. —

(Nevezetes törvényszéki eset.) 1839ben Savey kovács Arancból Besson polgártársa állítólagos meggyilkoltatása miatt eskütszék elibe állittatván, a' tanuk azt vallák ellene, hogy látták, mikép gyilkolá meg Besson, s' mikép bevénél 1500 frankját. Csak Morellet ügyvéd rendkívüli ügyes szónoklata menté meg Savey fejét a' nyaktilótul. Ujabbán még egyszer elfogák Saveyt Besson kirabolatása miatt, midőn véletlenül kitudatott, hogy Besson nyugotán él Dijonban egy sütőnél, ki megvallá, miszerint 1100 frankot csakugyan elvettek tőle, s' félholtan hagyák őt az országuton, honnan eszmélethez jutván megmaradt 400 frankjával minden jelentés nélkül Dijonba ment, hol egy sütőnél 13 hónapig dolgozott. Midőn kérdezők: miért nem jelenté magát az illető hatóságnál, csak azt válaszolá, hogy 13 hónap még nem nagy idő, s' hogy annak idején majd jelentette volna magát. Legkülönösb az, hogy Savey egyik vádtársa az elkövetett gyilkosságot megvallá, ámbár Besson testén egyetlen sebet sem láthatni. —

Kreta

Kreta szigeten a' végrehajtó hatalom végrehajtó tanácsot alakított, mely következő felszólítást bocsátott Kreta török lakoshoz: Polgártársak! Kezdet óta szóval és írásban kijelentettük mi őszinte érzelminket s' azokat tetteink bizonyíták. Azonban fájdalommal látjuk, hogy család politika el akar titeket igaz érdekeitől szakasztani. Tanácskozó s' egyszersmind végrehajtó kormány alakított, mely az ország közjává gondoskodik, s' öröködi, hogy a' esend, és lakosok tulajdona csorbulást ne szenvedjen. Azért a' kormány felszólít titeket, hogy gond nélkül lássatok dolgaitokhoz. Cselekedjete becsületesen s' ellenséges indulat nélkül s' bizonyosak lehetnek, hogy törekvésink mindenki javára irányoztatvák. Megnyugtatóstokra tudatjuk veletek, hogy a' hatalmakhoz intézett értesítvényünkben kijelentettük: „a' krétaiak nem azon szándékkal vannak, hogy a' török lakosokat elűzzék vagy akármely benszülöttet megkárosítsanak, sőt inkább azok itt maradását kívánják s' hogy nemcsak tulajdonuk legyen biztos, hanem minden jogban is részesüljenek a' keresztyénekekkel. Ezt akarjuk mi polgártársak. Ne hagyjátok magatokat megcsaladni azoktól, kik minket s' titeket el akarnak kergetni szülőföldünkről, april 27. 1811. — Görögországban mindenütt nagy részvéttel vannak a' krétaiak iránt, s' nemcsak polgárok, hanem katonák is egész fegyverzetten szökdösnek segítségükre, miért az athenei kikötőben az őrséget megerősíték. — A' portának Krétában mindöszsze 10ezer embere van, de mivel sok várost és várat kell őriznie, legfőlebb 6ezer mehet csatasikra. A' krétaiak el vannak mindenre szánva, s' nagyon sajnálhatni, hogy elég fegyverök s' hadi-szerök nincsen, de az elszántság mindent kipótól s' lesz a' támadónál fegyver. — A' porta M. Ali részire csakugyan kibocsátá mint mondják, az engedvényi fermánt. —

Külföldi elegyhír.

Azon hír, miszerint az öreg Jackson táb. nagy nyomorusággal küzdene, nem való, mivel ő legalább 150ezer dollárnyi vagyonnal bír. — A' Portugál-és Spanyolország közti viszony ismét bonyolul. A' spanyol követ, mint beszélük, mondja, hogyha Lissabonba pápai követ megyen, hihetőleg kiüt a' háboru Portugália és Spanyolor. közt. — Bécsben pünköszt másodnapján nyitották meg a' bécs-győri vasutat töménytelen néző előtt. — Jun. végén próbát fognak tenni a' Birago-féle hajóhíddal a' Duna Lobau-sziget-melletti ágán. — Ponsonby lord magányos dolgai miatt engedelmet kapott kormányától Angliába utazni; némellyek ezt kéz alatti visszahívásnak mondják, de ez még valószínűsre vár. — M. Ali a' kairói nemzetörségből kiválogattatá a' legderekabb legényeket s' rendes katonaság közé soroztatá, mi a' lakosok közt nagy elégtelenséget támaszt. Zaggaziét Damiettenél erősítik. — M. Ali mind a' mellett, hogy mennyre földre erősítgeti ura iránti engedelmességét, folyvást készül. Ő ismeri lelki tehetségét, ismeri az ország természeti belerejét, azért később meghalni, mint talpalatnyit veszíteni. — Szyriában minden forrongásban van; a' drúzok és maroniták egyesültek, s' a' porta sokkal gyöngébb, mint sem ellenök valamit tehetne. A' dögvész folyvást dulong. — Az egyiptusi kormány parancsa következtiben, kik gabonát kivitel végett vesznek, azt nem szabad ezentul a' szántóvetőktől venniök, hanem a' kormánytul, mi ujra nem a' legjobb mód, hogy a' földnépire szükség esetén számithassanak. — A' karlsruhei Tiecket polgári érdem-lovagkeresztjével tisztelte meg. Tieck könyvtára 15ezer darabbal áll, s' közte igen sok ritkaság van. — Hirszerint Perzsia és Anglia közt ujra helyreállott az előbbi diplomatikai viszony s' a' perzsák a' helyett, hogz Herat ellen indulnának, Gorian várat adták Angliának át. — Kölnben a' kath. lakosok közt aláírási iv kering, melyben kérik a' királyt, hogy Droste érseket vagy tegye vissza hivatalába, vagy pedig állítsa törvényszék elibe. — Hirszerint az egyesült statusok és Anglia résziről 6 személyből álló vegyes biztosság van kinevezve a' határ-fölötti villongás kiegyenlítésére. M' Leod maj. 8kán volt a' fötörvényszék előtt, ügyvéde őt, mint Caroline gőzös felgyújtásában ártatlant azonnal szabadon kívánta bocsátatni, azonban mégis tömlőczébe vitetett vissza. — President gőzősen mind öszsze 29 személy veszett el. — A' hannoverai király jun. 2kán személyesen nyitotta meg az országgyűlést. — Berlinben Thorwaldsen tiszteletére, ki most ott mulat, a' művészeti egyesület nagy ünnepilakomát adott.